

Plaatsingslijst van het archief van Jacob van Hinte

Levensjaren 1889-1948 (1902-1985)

Samengesteld door drs.K.D. Houniet

HDC | Protestantse Erfgoed Collectie
Bibliotheek Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 283
Oktober 2017

Inleiding

Jacob van Hinte werd op 13 juli 1889 in Muiden geboren als zoon van Jan Engelbert van Hinte en Aaltje Witsenburg*. Hij bezocht in Amsterdam de lagere school, in Weesp het M.U.L.O. en in Alkmaar de H.B.S., waar hij in 1908 voor zijn eindexamen slaagde. Daarna volgde hij colleges van de sociaal-historicus I.J. Brugmans en behaalde op 18 november 1911 de M.O.-akte Geschiedenis. Op 1 september 1912 werd hij aangesteld als leraar bij het particuliere Instituut Poutsma in Leeuwarden.

Ondanks zijn werkzaamheden als leraar, zette hij zijn studies voort onder S.R. Steinmetz en M.E.F.T. Dubois en behaalde op 4 december 1914 zijn akte M.O. Aardrijkskunde. Op voorstel van de onderwijsinspecteur G.H. Coops, werkte hij vervolgens van 13 april 1915 tot 31 augustus 1917 in Den Helder als leraar Aardrijkskunde en Geschiedenis. Voor een aanstelling als leraar in Nederlands-Indië werd hij afgekeurd.

Van 1 september 1917 tot 1919 werkte hij als leraar op de H.B.S. in Amsterdam, waar hij in de periode 1918-1919 tevens gedetacheerd werd bij de Openbare Handelsschool (O.H.S.). Op 6 maart 1919 volgde zijn vaste benoeming aan de O.H.S. als leraar Handelsaardrijkskunde en Handelsgeschiedenis. Hij volgde na zijn benoeming tot leraar in Amsterdam opnieuw een college en bezocht een seminar van prof. Steinmetz over Volkenkunde. Daarover publiceerde hij enkele artikelen in het *Tijdschrift voor Geschiedenis, Land en Volkenkunde*.

In 1918 nam hij de uitnodiging aan om als vertegenwoordiger van de Vereniging van Leeraren bij het M.O. zitting te nemen in een commissie die tot taak had na te gaan in hoeverre het onderwijs over de Nederlandse koloniën meer tot zijn recht op de H.B.S. en gymasia zou kunnen komen.

Naast zijn werk als leraar, studeerde hij Sociale Aardrijkskunde. Op 30 maart 1922 behaalde hij zijn kandidaatsexamen, op 4 februari 1924 zijn doctoraal en op 12 juli 1928 promoveerde hij *cum laude* op een lijvig proefschrift (2 dln. 1134 pag.'s) *Nederlanders in Amerika. Een studie naar emigratie en vestiging in de 19de en 20ste eeuwen in de Verenigde Staten van Amerika* aan de Universiteit van Amsterdam. Zijn proefschrift was gebaseerd op gegevens die hij in 1921 had verzameld tijdens een reis van vijf weken door de Verenigde Staten. Zijn proefschrift werd in het Engels vertaald door Adriaan de Wit en geredigeerd door Robert P. Swierenga.

Hij publiceerde ook in diverse tijdschriften: naast het bovengenoemde *Tijdschrift voor Geschiedenis, Land en Volkenkunde*, ook in het *Tijdschrift voor Economische Geografie*, het *Tijdschrift van het K.N.A.G.*, de *Revue Anthropologique*, *Neerlandia* en *Nieuw Guinee*. Tevens was hij secretaris van het Aardrijkskundig Gezelschap te Amsterdam en maakte hij deel uit van het Algemeen Bestuur van de Vereniging voor Economische Geografie. Ook was hij lid van het hoofdbestuur van de Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Vereniging, voorzitter van de Commissie tot verspreiding van het Afrikaanse boek in Nederland en secretaris van de Stichting tot bevorde-

* Zie voor biografische gegevens ook inv.nr. 2.

ring van de studie van taal, letterkunde, geschiedenis en cultuur van Zuid-Afrika. Een van de eerste verenigingen waar hij zich bij aansloot was het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap (1916), waar hij in april 1923 lid werd van het Algemeen Bestuur en de redactiecommissie. Vanaf 1933 maakte hij deel uit van het Huishoudelijk Bestuur en was hij bibliothecaris. Na terugtreding uit zijn bestuursfuncties in 1941, trad hij in 1946 weer toe en werd hij in dat jaar tot voorzitter van de redactiecommissie benoemd.

Van Hinte maakte diverse buitenlandse studiereizen. In 1932-1933 bezocht hij Australië, waarbij hij op de heenreis via Nederlands-Indië reisde, en op de terugreis Zuid-Afrika bezocht. In 1938 reisde hij voor de tweede keer naar Nederlands-Indië, dit keer als deelnemer aan de excursie van het Internationaal Aardrijkskundig Congres.

In zijn vrije tijd was hij van het begin af (september 1914) actief bij de Vrijwillige Landstorm. Aanvankelijk als 'voetvolk', later als korporaal. In Den Helder en in Amsterdam was hij bestuurslid van de plaatselijke padvinderij.

J. van Hinte overleed op 1 maart 1948 in Amsterdam en werd in het familiegraf in Muiden begraven.

Beschrijving

De stukken werden beschreven zoals ze werden aangetroffen, behalve dat alle foto's in één omslag zijn ondergebracht (inv. nr. 4).

Geraadpleegde bronnen

Broekman, J.H., 'In memoriam Dr. J. van Hinte' in: *Zuid-Afrika. Maandblad van de Zuid-Afrikaanse Stichting Moederland te Amsterdam voor de culturele en economische betrekkingen tussen Nederland en Zuid-Afrika*, april 1948 (jrg. 25, nr. 4), p. 56.

'In memoriam Dr. J. van Hinte' in: *Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap*, mei 1948. Tweede reeks. Deel LXXV No. 3, pp. 289-290.

Krabbendam, H., *Vrijheid in het verschiet: Nederlandse emigratie naar Amerika 1840-1940*, Hilversum: Uitgeverij Verloren, 2006. Geraadpleegd via <https://books.google.nl> op 11 oktober 2017.

Risseeuw, P.J. 'In memoriam van Dr. Jacob van Hinte' in: *Missionary Monthly*, mei 1949 (jrg. 54 nr. 619), p. 155.

Internet sites geraadpleegd oktober 2017

<http://resources.huuygens.knaw.nl>

<http://www.cbgfamilienamen.nl>

<http://www.dbnl.org>

<https://www.archieven.nl>

Verwijderde stukken

Drukwerk dat in één Nederlandse bibliotheek raadpleegbaar is, het merendeel van de krantenknipsels (behalve in inv. nrs. 7 en 8) en overdrukken zijn uit het archief verwijderd.

Overgedragen stukken

De brochure uitgegeven door de Nederlandsch Zuid-Afrikaanse Vereeniging *Korte inlichtingen en wenken voor Nederlanders, die zich in Zuid-Afrika willen vestigen* (12 pagina's, z.d.) is overgedragen aan het Zuid-Afrika Huis.

Een nummer van *Nutslezingen per radio* d.d. 19 november 1926 (derde serie, nr. 7) dat werd uitgegeven door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen is overgedragen aan de universiteitsbibliotheek van Leiden.

Plaatsingslijst

- 1 Ontvangen (dank)brieven en briefkaarten betreffende promotie op *Nederlanders in Amerika*, toezending exemplaren proefschrift en boekbespreking door A. Eekhof, 1928-1929.
Twee brieven ontvangen van P.J. Risseeuw en J. Risseeuw-Passchier, 1950, 1968.
Getypte lijst van ontvangen brieven met aanhef ‘NOT Copied. Congratulations at graduation (PhD) and “thank you’s” for parts I and II of the thesis. Chronological order’ en vel papier met opschrift ‘Niet gekopieerd voor Swierenga mei 1981’, 1981 en z.d.
1 omslag
- 2 Handgeschreven stuk betreffende levensloop, lijst artikelen gepubliceerd in het *Tijdschrift voor Geschiedenis, Land en Volkenkunde* en lidmaatschappen van J. van Hinte, z.d.
1 omslag
- 3 Schoolrapport M.U.L.O. te Weesp, 1902-1903.
H.B.S.-diploma, 1908.
Uittreksel geboorteakte van Van Hinte d.d. 2 september 1911.
(Afschriften van) Akte van bekwaamheid voor Middelbaar Onderwijs voor schoolonderwijs in de Geschiedenis d.d. 18 november 1911.
Afschrift Akte van bekwaamheid voor Middelbaar Onderwijs voor schoolonderwijs in de Aardrijkskunde d.d. 4 december 1914.
Brief ontvangen van het Ministerie van OK&W betreffende toelating tot universitaire examens d.d. 21 maart 1922.
Bewijs van het behalen van het kandidaatsexamen in de Sociale Aardrijkskunde d.d. 30 maart 1922.
Doctoraalbul d.d. 4 februari 1924.
Promotiebul, 1928.
Brieven ontvangen van *Arbeiderspers-Het Volk* en *Algemeen Handelsblad* betreffende vraag om (auto-) biografische gegevens van Van Hinte, 1933 en z.d.
Legitimatiekaart voor Wereldtentoonstelling Parijs, 1937.

- Catalogi uitgegeven t.b.v. publieke verkoping door veilinghuis G. Theod. Bom & Zoon N.V. te Amsterdam van de aardrijkskundige bibliotheek van Van Hinte en schilderijen en gedeeltelijke inboedel van Van Hinte en Mevr. N. geb. H. te Bussum, 1948.
Geboortehoroscoop, z.d.
1 omslag
- 4 Brief en briefkaart verzonden door Van Hinte aan Aaltje van Hinte en foto's van familieleden met bijschrift 'Nagekomen via H. Krabbendam. A. Kastein-Van Hinte, J.v. Stolberglaan 94 Naarden', [1928]-1948.
Foto's, 1936 en z.d.
1 omslag
- 5 Briefkaarten en (doorslagen van en kladden voor) brieven verzonden en ontvangen door (familie van) Van Hinte en anderen, waaronder brieven verzonden aan en ontvangen van Robert P. Swierenga, 1932-1985.
Paspoort, 1935.
Persoonsbewijs, 1941.
Brieven en briefkaarten ontvangen door Van Hinte, 1947.
Overlijdensbericht van Van Hinte, 1948.
Bruikleenovereenkomst tussen Gerritje van Hinte en Remina Johanna Roselaar betreffende schilderij 'Winterlandschap' van Bern. van Beek, 1948.
Aantekeningen betreffende levensloop en lijst artikelen van Van Hinte, z.d.
1 omslag
- 6 Briefkaarten en (doorslagen van en kladden voor) brieven verzonden en ontvangen door (familie van) Van Hinte en anderen, waaronder brieven verzonden aan en ontvangen van Robert P. Swierenga, 1932-1985.
1 omslag
- 7 Brieven en briefkaarten ontvangen door Van Hinte, stukken betreffende (publicaties van) Van Hinte en lijst bibliotheekcollectie met vermelding 'Gekopieerd voor Swierenga, Kent State University mei 1981', 1928-1948 en z.d.
1 omslag

- 8 Ontvangen telegram, brieven, brief-, kerst- en visitekaarten, typoscripten en krantenknipsels betreffende promotie en publicaties van Van Hinte en uitgeverij Eerdmans met vermelding 'Reacties promotie + 2 boeken Oom Jaap. Chronologisch. Familie. Kennissen. Instanties niet gekopieerd voor Swierenga mei '81', 1925-1948 en z.d.
1 omslag
- 9 Typoscript 'Naar Amerika s.s. "Rotterdam" 12 Juli '21'. Dagboek van Van Hinte getranscribeerd door J.M van Hinte, 1981.
1 omslag
- 10 Stukken betreffende H.P. Scholte en besprekingen door Van Hinte van *Albertus C. van Raalte and his Dutch Settlements in the United States* van Albert Hyma, 1947 en z.d.
Lijst van boeken die bij eerdere inventarisatie uit het archief verwijderd zijn, z.d.
1 omslag
- 11-12 Kranendonk, A.G. van, *Geschiedenis van de Amerikaanse literatuur*. Één deel met opdracht 'Ter herinnering aan de collega's van de 2° O.H.S.' en één deel met ingeplakte brief d.d. 12 oktober 1947 van A. Budding aan Van Hinte, 1946-1947.
2 delen
- 13 Risseeuw, P.J., *Ik worstel en ontkom* met opdracht 'Voor de familie Van Hinte. In dankbare nagedachtenis aan wijlen Dr. J. van Hinte, schrijver van "Nederlanders in Amerika". Van de schrijver P.J. Risseeuw Den Haag 20-9-'51' met losinliggende brief van Risseeuw aan J.E. van Hinte', 1951.
1 deel en 1 stuk

* J.E. van Hinte was de jongste broer van Van Hinte en beheerde de nalatenschap.